

Saber què voldrà disposar Zapatero s'ha convertit en una de les grans incògnites per a l'endemà de l'1-N. Però no està clar, si més no a Madrid, fins a quin punt el cap de l'executiu estatal marcarà la política d'aliances a Catalunya i, per tant, si decidirà qui ha de governar si les urnes no ho deixen clar. Però alguns indicis s'entreveuen.

José Montilla, José Luis Rodríguez Zapatero i Manuela de Madre.

La Generalitat que vol Zapatero

En tot cas, les preferències de José Luis Rodríguez Zapatero i el nucli dur del PSOE no estan clares a hores d'ara i es refugien en l'ambigüïtat d'obtenir "majoria suficient" per governar en minoria. Es deixen entreveure alguns desitjos, però sempre comptant amb un bon resultat de Montilla i un reforçament de la posició del PSC en un hipotètic tripartit.

Alguns, singularment ERC i d'alguna manera CiU, han donat a entendre que Zapatero i Artur Mas potser van pactar a la Moncloa el 21 de gener (dia de l'acord marc de l'Estatut) de deixar que la federació nacionalista torni al poder a Catalunya. Si més no, si és la força més votada o amb més escons. Tot plegat seria, asseguren, a canvi de desplaçar Esquerra i tenir la federació nacionalista com a aliat estable i conformista a Madrid.

Fa tres anys, quan es va conformar el tripartit sota el lideratge de Pasqual Maragall després de vint-i-tres anys de

govern de CiU, ningú no pensava que Zapatero acabés condicionant tant la política d'aliances dels socialistes catalans, que sempre han estat la federació –tenen personalitat jurídica pròpia– més autònoma del PSOE. El secretari general del PSOE era aleshores poc més que un líder de l'oposició a qui tothom donava poques possibilitats de governar; ERC no era un soci que, a priori, plantejés gaires problemes als socialistes, i, sobretot, encara no s'havia començat a tramitar un Estatut que ha obligat el president espanyol a fer un imponent joc d'equilibris dins i fora del partit que no ha evitat, però, l'esbudellament del Govern catalanista i d'esquerres de la plaça de Sant Jaume.

La sortida del Govern català de Josep-Lluís Carod-Rovira el gener del 2004 després de l'entrevista amb ETA a Perpinyà i, a més, les solucions "personals" de Zapatero negociant amb Mas en els moments clau de l'Estatut han fet que, a Catalunya, canviï la percepció

sobre la influència real del president espanyol en la política catalana. De la seva creixent ascendència, el PSC n'és un clar perjudicat per a l'electorat catalanista, que apareix ara menys autònom. Una sensació sens dubte accentuada quan es va nomenar candidat José Montilla, tradicionalment vinculat al PSOE a costa de defenestrar Maragall.

Però, què és el que interessa als socialistes espanyols? Evidentment, governar Catalunya. Això sí, si bé al novembre del 2003 –quan faltaven uns mesos per a les generals de març del 2004– ostentar el poder al Principat era imprescindible per fer creïble el projecte de poder de Zapatero arreu de l'estat, ara no es pot pagar qualsevol preu.

Els socialistes, i especialment el seu secretari d'organització José Blanco, asseguren que tenen enquestes que dibuixen l'escenari següent: un PSC que mantindria o milloraria els darrers resultats de Pasqual Maragall, una CiU que pujaria però que en cap cas acon-

seguiria més de 50 o 51 diputats, i una ERC que perdria 6 o 7 diputats –que anirien a la federació nacionalista i ICV-EUiA–. El PP podria perdre algun dels seus 15 escons. Aquest és, malgrat la pèrdua de suports de les esquerres, un escenari ideal per al PSOE. D'una banda, permet mantenir un govern d'esquerres a Catalunya, que és el que volen Montilla i el PSC, i seguir comptant amb ERC i ICV com a socis a Madrid. La valoració que fan de l'aliança amb els de Joan Puigcercós i Joan Herrera al Congrés és molt positiva en les dues terceres parts que han corregut de la legislatura. Els socialistes prefereixen tenir com a aliats les esquerres abans que CiU, i més si es té en compte l'indissimulat objectiu de dirigents com Josep Antoni Duran i Lleida que la federació s'impliqui més en la política espanyola entrant a l'executiu estatal. Una possibilitat que inquieta sec-

tors amplis del PSOE en ser un escenari fins ara inèdit a l'estat espanyol.

Els socialistes entenen que la reedició del tripartit a Catalunya en aquestes circumstàncies i amb el debat estatutari superat tranquil·litzaria les coses i obriria una forta crisi de lideratge a CiU. No amaguen, a més, que "el problema" del tripartit, que per a ells és ERC, sortiria de les urnes com el soci debilitat pagant els plats trencats dels problemes del govern de Maragall. I destaquen que l'augment ecosocialista sumat a la davallada independentista els faria "abaixar els fums" (en aquest punt recorden les fotografies de Carod amb la clau). Fent una anàlisi molt arriscada, els socialistes opinen, a més, que la reculada d'Esquerra podria acabar amb el lideratge de Carod i l'ascens de Joan Puigcercós, a qui alts dirigents del PSOE sempre han considerat tant o més "dur" en el fons però molt menys

Al PSOE són molt pocs els qui admeten la possibilitat d'un mal resultat del primer secretari del PSC

"conflictiu" quant a les formes. A més, Montilla havia deixat entreveure en diverses ocasions la necessitat de reeditar el tripartit "amb cares noves". I no ho deia només per ell.

El PSOE, i per tant Zapatero, no treballa amb l'escenari d'una gran derrota de l'exministre d'Indústria com la que aventuren alguns sondejos. Mantenen que el vot socialista a Catalunya duu més "la marca del PSOE" que no pas la del PSC, teoria que sustenten en el contrast entre els discrets resultats a les autonòmiques i els bons resultats a les espanyoles. De fet, el novembre del 2003 el PSC va treure 42 dels 135 diputats de la cambra catalana, i el març del 2004, 21 dels 47 que els catalans triaven del Congrés. No tenen en compte, però, les variacions de l'electorat depenent de les eleccions.

La gran pregunta és si el PSOE i Zapatero, farts –en teoria– de pagar el desgast que els provoca el tripartit, poden optar per la sociovergència si els resultats de Montilla són dolents. Només al llarg del mes de novembre se sabrà, perquè ara al PSOE són molt pocs els qui admeten la possibilitat, si més no obertament, d'un mal resultat del primer secretari del PSC. Apunten que si aquesta fos l'opció, el Govern espanyol no tindria una presència tan forta en campanya. La millor prova, de fet, va ser la del dimarts passat: fins a cinc ministres van visitar aquell dia Catalunya: el d'Administracions Públiques, Jordi Sevilla, va ser a Barcelona per signar un conveni amb Governació i lliurar uns premis; el de Treball i Afers Socials, Jesús Caldera, va visitar l'Ajuntament de Lleida i va dinar a la capital de Ponent amb sindicalistes; el de l'Interior, Alfredo Pérez Rubalcaba, va estar-se a Sabadell per fer lliurament d'una caserna de la Guàrdia Civil al municipi, i els d'Economia i Indústria, Comerç i Turisme, Pedro Solbes i Joan Clos respectivament, a Terrassa a la Nit de la Patronal CECOT. La delegació, la va encapçalar el mateix Zapatero, que al vespre va protagonitzar un míting a Sabadell. I és que el PSOE i el seu líder sembla que opten per marcar la pauta en la política catalana, i per poc que puguin no amb CiU de companya de viatge.

Ferran Casas